

სენსორული ინტეგრაციის დარღვევა და განმეორებადი ქცევები დაუნის სინდრომისა და აუტიზმის მქონე ბავშვებში

სალომე მინდორაშვილი

*სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის
მეცნიერებისა და ხელოვნების ფაკულტეტზე კლინიკური ფსიქოლოგიის მაგისტრის
აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნების შესაბამისად*

კლინიკური ფსიქოლოგია

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: თინათინ ჭინჭარაული,
ასოცირებული პროფესორი, ფსიქოლოგიურ მეცნიერებათა დოქტორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი

2016

აბსტრაქტი

აუტიზმისა და დაუნის სინდრომის მქონე ბავშვთა უმრავლესობისათვის დამახასიათებელია განმეორებითი ქცევები და სტერეოტიპები, რომლებიც ზემოქმედებას ახდენენ ბავშვის ყოველდღიურ ფუნქციონირებაზე. ქვემოთ მოცემული კვლევის ფარგლებში ჩვენ ვიკვლიეთ 30 აუტიზმისა და 30 დაუნის სინდრომის მქონე ბავშვის სენსორული ინტერაციის დარღვევასა და განმეორებად ქცევებს შორის კავშირი, ასევე მათი ფუნქციონირების დონის გავლენა განმეორებად ქცევებზე. ბავშვების შესაფასებლად და ცვლადების გამოსაყოფად გამოვიყენეთ რამდენიმე ინსტრუმენტი. ესენია: სენსორული პროფილის შესაფასებელი კითხვარი The infant/toddles sensory profile-ის (ITSP), The Autism Spectrum Rating Scales (ASRS), Repetitive Behaviors Questionnaire 2 (RBQ-2) და The Autism Treatment Evaluation Checklist-ი (ATEC). კვლევის შედეგად გამოვლინდა, რომ სენსორული ინტეგრაციის დარღვევა წარმოადგენს განმეორებადი ქცევების პრედიქტორს როგორც აუტიზმის, ასევე დაუნის სინდრომის შემთხვევაში. ასევე, აღმოჩნდა, რომ დაუნის სინდრომის მქონე ბავშვთა ფუნქციონირების დონე დადებით კორელაციაშია განმეორებითი ქცევების გამოვლენასთან.

ძირითადი საძიებო სიტყვები: განმეორებადი ქცევები, აუტიზმი, დაუნის სინდრომი, სენსორული ინტეგრაციის დარღვევა.

Abstract

The majority of children with autism and Down syndrome are characterized by repetitive behaviors and stereotypes that affect a child's daily functioning. 30 children with autism and 30 children with Down syndrome have been observed to find out whether there is any correlation between violation of sensory integration and repetitive behaviors, as well as the impact of their level of functioning on repetitive behaviors. In order to assess the children and come up with variables, the following tools have been used: Sensory Evaluation Questionnaire Profile, The Infants' / Toddlers' Sensory Profile (ITSP), The Autism Spectrum Rating Scales (ASRS), Repetitive Behaviors Questionnaire 2 (RBQ-2) and The Autism Treatment Evaluation Checklist (ATEC). The survey revealed that sensory integration disorder is a predictor of repetitive behavior in case of autism as well as Down syndrome. Also, it was found that the level of functioning of children with Down syndrome is in a positive correlation with repetitive behavior detection.

Key words: Repetitive behavior; Autism; Down Syndrome; Sensory Integration Disorder;